

Čudaški zbiralci

Ko je pred tedni v Kalkuti umrl star možakar, so v njegovi zapuščini našli štiri zabojke, v katerih so bili natrpani vozni listki tramvajskih prog skoro vsega sveta. Več kot 20 let se je pečal z zbiranjem in samo korespondenca v vse kraje sveta ga je stala velike vsote denarja. Ves svoj prosti čas je porabil za dopisovanje in urejevanje listkov, kajti imel je vse lepo v abecednem redu uvrščene.

Neki Anglež z doktorskim naslovom je pa najbolj strasten zbiralec železniških vozniških listkov. Pravi, da jih ima že nad dvajset tisoč in skoraj gotovo je med temi tudi kak listek naših železnic. Nekdo drugi se peča z zbirko prvih številk vsakega časopisa, ki prične izhajati. »Slovenski Dom« bi mu bil gotovo tudi dobrodošel, le škoda, da nam ni znan naslov tega čudaka.

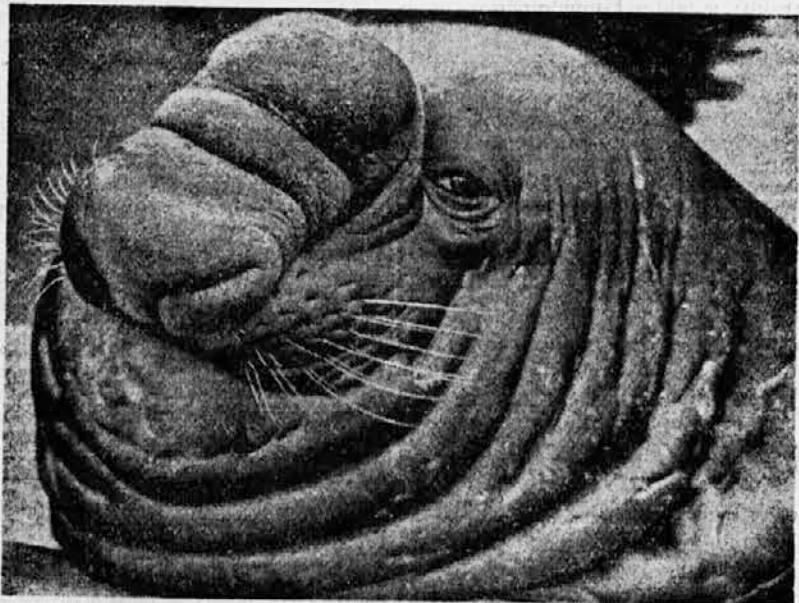
V Londonu živi zbiralec gledaliških programnih listov, ki jih ima že za celo knjižnico. Kar pa vrednost teh listov povzdigne, je to, da ima na vsakem listu napisane svoje pripombe in tudi kritiko predstave.

Se bolj nenavadna je bila zbirka nekega mornarja. Nekoč je vihar metal ribe na krov. V primerenem bazenu jih je nabral lepo vrsto. Toda, ribe iz Tihega Oceana ne živijo v Evropi, in prvi sneg, ki je padel nad Temzo, jih je umoril.

Siamski kralj je imel posebno veselje z zbiranjem vžigalnic škaflije. Vse barve in vse jezike sveta je imel na njih.

Lord Lonsdale se danes zbira biče. Kdo ve, če ni med temi tudi bič kakšnega gorenskega voznika. Sedanji angleški ministrski predsednik Baldwin pa ima baje največjo zbirko pip. Če se nima nobene čedre, bi se mu zelo prikupil tisti, ki bi mu poslal pristno bohinjsko čedro, s srebrom okovano in s pristnim vivčkom.

Mnogo prostora pa mora imeti v svojem stanovanju oni anglikanski pastor, ki zbira — žetnike. Ta je gotovo najbolj čudovit med čudaškimi zbiralci, ki dragega časa ne vedo drugače izrabiti kot s takimi nepomembnimi zbirkami.

Roland, popularni morski slon v berlinskem zoološkem vrtu je poginil.

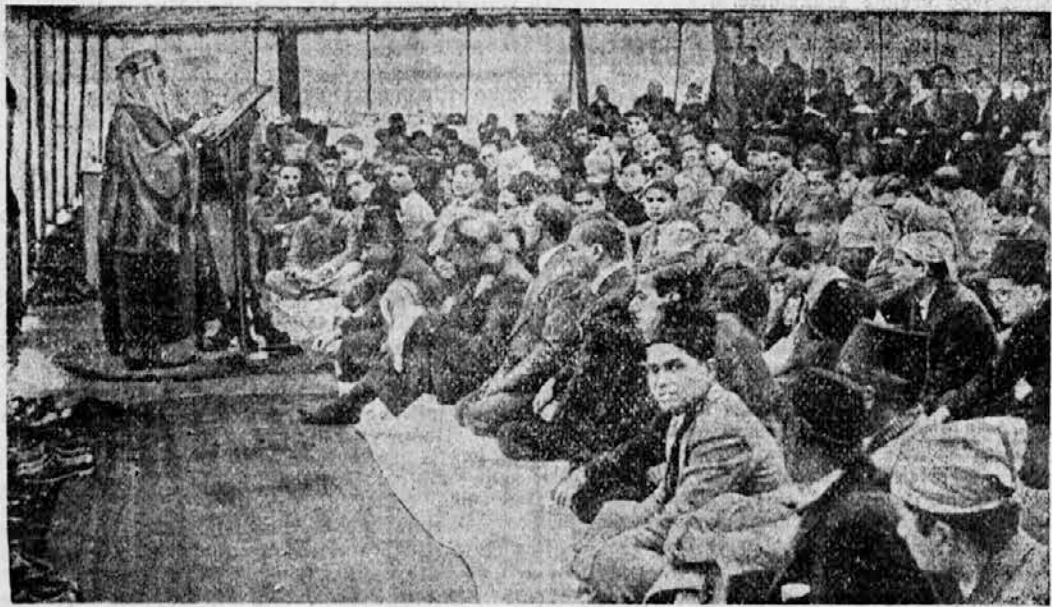
Bogato poplačana vljudnost

Ne mnogo, a vendar nekaj ljudi pa je, ki imajo srečo pri vsaki stvari, katere se lotijo.

Vzemimo angleško delavko Klaro Lane. Pred lanskim je svoj letni dopust porabila v to, da se je za nekaj dni odpeljala v neznanstvo letovišče na severu. Dan pred odhodom se je seznanila pri obedu s starim gospodom. Prva ga je odgovorila ona, dasi bi se to ne spodobilo. Napravila je to radi ožojnosti, ki jo je bila na njem opazila. Ostala je vse popoldne z njim ter mu pripovedovala vsakovrstne stvari, tudi, kako je treba v delavnici, kjer je zaposlena, pridno delati, da si privarčuje toliko, da ji je mogoče iti za nekaj dni na oddih. Nikdar več ga ni videla. Pretekli mesec pa jo je presenetilo

pismo nekega odvetnika, kateri jo obvešča, da je njen ožojni znanec umrl, ter ji v zahvalo na tisti prijetni razgovor v letovišču zapustil tri sto funtov, t. j. okoli 72.000 dinarjev.

Nekaj sličnega se je pripetilo trgovskemu pomočniku, ki je ob plohi stopil v vazo, da razpne dežnik. Tam pa je stal starejši gospod, ki se je zatekel pod streho. Dežnika ni imel s seboj in silno mudilo se mu je. »Prosim, vzemite moj dežnik,« je ponudil pomočnik svoj obrabljen dežnik. Naslednji dan ga je dobil nazaj, poleg tega pa drobno pismo, v katerem se dotični gospod zahvaljuje za pomočnikovo vljudnost. Ze davno je pozabil na ta dogodek, ko je pred par dnevi prejel obvestilo, da je

Mohamedanci — po večini Arabci — molijo v svoji mošaji v ... Londonu.

U 38

17

Pustolovščine nemške podmornice v svetovni vojni

Usidrili smo se poleg parnika »Gäa«; tega so nam določili za stanovanje.

Ko sem stopil na ladjo, me je pozdravil avstrijski častnik in me nagovoril v govorici, ki je nisem razumel. Še nikoli nisem slišal dunajske nemščine, zato sem skoraj podvomil, da je Nemec.

Častnik je bil zelo ljubezniv do mene in ko je videl, da ga ne razumem, je takoj pričel govoriti v književni nemščini.

Pripovedoval sem avstrijskemu tovarišu, koliko smo potopili v Sredozemlju, nato pa sem mu predstavil svoje častnike. Potem smo šli skupno k avstrijskim častnikom.

Avstrijec sem spoznal kot izvrstne mornarje. Avstrijska mornarica je bila pravi vzgled mornarice. Tako častniki kot moštvo je bilo izbrano iz samih starih izkušenih mornarskih rodbin. Med njimi je bilo mnogo častnikov, katerih očetje ali dedje so se borili še pod admiralom Tegetthofom v pomorski bitki pri Lissi l. 1866.

Izobrazba častnikov je morala biti visoka, kajti bili so v vseh mornarskih vedah dobro podučeni.

Njihovi častniki podmornice so bili povsem drugega značaja kot mi severnjaki. Bili so zelo živahni in pravi kavalirji južnjakega tipa. Nekatera imena sem si zapomnil, n. pr. Singule, Rigule, eden med njimi se je pisal celo Hudič in je sam rekel, da je zani pripravljen poseben prostor v nebesih. Poveljnik Kotora je bil admiral Hansa, poveljnik brodovja pa admiral Haus.

Admiral Haus je bil star tedaj gotovo nad šestdeset let. Bil pa je še silno gibčen, tako da so rekli, da bi še vsakega mornarja prekosil v veletoču na drogu. Bil je zelo fin in ljubezniv mož, kakršnih težko najdemo. Bili pa so se njegovih ciničnih dovtipov. Kratak primer: Ko se je neki mornariški častnik po nekem brezuspešnem boju javil pri njem in mu rekel:

»Ekscelenca, uvidim, da sem napravil napako,« ga je Haus ustavil in rekel:

»Napako sem storil jaz, ker bi tega dejanja ne bil smel poveriti vam!«

Admiralovo junaštvo je bilo znano. Ko je odplula njegova mornarica na prvi bojni polet, se je uvrstil admiral s staro linijsko ladjo na čelo brodovja in pripomnil, da je najbolje, če star vojak pogine s staro ladjo vred. Novih ladij bi bilo vendar škoda, da bi jih sovražnik kot prve potopil.

V boju s podmorničnimi pastmi.

Kotorski zaliv je bil zdaj naš dom. Odtod smo hodili na svoje bojne pohode.

Boj s podmornicami je postajal čedalje težavnejši. Angleži so se v svoji obrambi marsikomu priučili in to nas je sililo k čim večji previdnosti. Mnogokrat so pripravili podmornicam presenečenja, ki smo jih komaj mogli razumeti.

Tako smo v bližini Malte našli na parnik, ki je vozil pod nevtralnno zastavo. Ker so angleške ladje, ki so nam bile nastavljene za past, često vozile pod nevtralnimi zastavami, smo nevtralec odslej še natančneje opazovali kot druge.

Spoznal sem, da so nam tudi ta parnik postavili za past in zato sem sklenil, potopiti ga s torpedom. Posrečilo se nam je, prišli pod vodo na pravo razdaljo, kjer smo izstrelili torpedo. Toda torpedo ni zadelo. Zakaj ni zadelo, si še danes ne znam pojasniti. Vse je bilo pravilno nastavljeno, teoretično bi bili morali pogoditi. Vrhu vsega sem bil tako blizu, da bi ne bil mogel preslišati poka. Najbrž je bila ladja opremljena s posebnimi mrežami, ki so torpedo zadržale, še preden je doseglo ladjo.

Bil sem zelo potr, ker si nisem vedel razložiti, zakaj torpedo ni zadelo. Ožojno sem opazoval skozi periskop, kako se je ladja oddaljila, ne da bi se ji bilo kaj zgodilo.

Zdaj pa je neposredno v moji bližini tako strahovito zagrmelo, da sem bil prepričan, da je naša podmornica zadeta. To ni bila granata, kajti

Abesinski prestolonaslednik nadzira čete.

tisti gospod umrl, ter srečnemu posojevalcu dežnika zapustil 100 angleških funtov, nekako 24.000 Din.

V Hamiltoni na Novi Zelandiji je neki mož v večernih urah bos hodil ob morski obali, ko ga nekaj zbode med prsti na nogi. Misleč, da je žebelj, se je nemalo rekoč, ko mu je izmed prstov padel na tla demant.

Zgrbljenih denarnic navadno ni nikoli več najti, zato je razumljivo, da se je neki potnik, ki je denarnico zgubil v tramvajem vozu v mestu Čikago, strašno začuden, ko jo je dobil vrneno. Se bolj se je pa začudil in si še do danes ne more raztolmačiti, kako je mogoče, da je bilo v nji mesto dve sto, kar štiri sto dolarjev. Srečo je treba imeti.

Praznoverje nogometašev

Nogometaši, kakršnih je dandanes že povsod dovolj, celo po podeželskih trgih in vaseh se že najdejo, so silno praznoverni. Zlasti neposredno pred važnimi odločilnimi tekmami jim blodi po glavi marsikaj, kar se navadnemu človeku zdi smešno. Nekdo, ki te vrste športnike dobro pozna, je rekel, da ima nogometaš toliko vraž, kot riba koščic. Če igralec kasno pride na športni prostor in si pri preobujanju napačni čevlji natakne na nogo, mu je gotovo znamenje, da ta dan ne bo imel sreče. In če to stvar zaupa svojim tovarišem, je igra tako rekoč že izgubljena. Nasprotno pa so klubi v Avstraliji, ki smatrajo takšno znoto za srečonosno.

Nesrečo pomeni, ako se pri obujanju utrga trak, srečo pa, ako kdo izmed igralcev pomotoma zamenja športni dres in ga obleče. Ako ima kdo svez žepni robec, ne bo srečen pri tekmah, zato pa

imajo nogometaši navadno zelo umazane robce. Francozi imajo takšne, ki niso nikakor podobni žepnim robcem.

Vratar, t. j. oni, ki lovi žogo, mora zadnji zapustiti garderobo, sicer je nesreča neizogibna. Najvažnejše pa je, da se nihče prej ne dotakne žoge, kot pa je potrebno.

Neki nogometni sodnik je poskušal izbiti športnikom takšne bedarije iz glave. Dokazal jim je, da je moštvo v treh slučajih imelo strgane trakove na čevljih, a je vendar zmagalo s 4 proti 1, da sta dva nogometaša zamenjala srajci, a vendar so doživeli poraz, zopet ob drugi priliki sta imela dva brčavca sveža žepna robca, pa je sledila zmaga. Vse to in slično dokazovanje pa ni nič zaleglo in nogometaši so ostali praznoverni do današnjega dne kljub vsem nasprotnim dokazom.

Pasji jezik

Prof. Sebastian Schmidt v Monakovem je objavil knjigo o pasjem jeziku in predaval v seji Društva za primerjalno psihologijo plosče s posameznimi glasovi. Slednji se delijo v šest skupin: lajanje, tuljenje, cviljenje, renčanje, mrmranje in zehanje. Vsaka skupina odgovarja določenim zunanjim vtisom in psihičnemu stanju, a posamezne pasme se poslužujejo različnih načinov izražanja. Tako se poslužujejo buldogi z mopsi mrmranja in veliki psi čuvaj renčanja tudi takrat, ko zadostuje ostalim psom lajanje. Barva zvoka (intonacija) ima večji pomen kakor glas sam. Pasji jezik je pravo splošno veljavno občilo. Človek se ga lahko navadi, če ima vztrajnost. Smotren pouk tudi lahko odvadi psa posameznih glasov in nasprotno razvije ostale glasovne skupine. Slični psi se poslužujejo pri izražanju svojih želj ali občutkov določenih umetnih glasov, »govorijo« samo njih gospodarju umljiv jezik.

Mirno spanje

Melonov zavod v Pittsburghu je zgradil sistem električnih zapisovalcev, ki beležijo najmanjšo krettnjo in se lotili raziskovanja »mehanike človeškega spanja«. Ugotovil je predvsem, da nima nobene pravice do obstoja znana kraljica: »Spi kakor klada« Tudi popolnoma zdrav človek z jeklenimi živci in izvrstnim žolcem ne more ostati vso noč v eni in isti nespremenjeni legi, temveč se obrne v postelji 20 do 45 krat. Stori to nagonsko, da bi ustregel različnim notranjim organom, ki se potrebujejo počitka. Idealna lega, ki bi bila primerna za vse skupaj: srce, možgane, pljuča itd., sploh ni mogoča. Ležanje na trebuhu bi bilo še najbolj ugodno za pretežno večino notranjih organov, a je izvedljivo samo pri otrocih.

Naročajte

„Slovenski dom“

Pomisli, sanjalo se mi je da hodim v sami srajci po Vodnikovem trgu!

Pa oko postave?

Tudi ta je bil prepričan, da grem iz davkarije...

šestdeset metrov, potem pa z največjo brzino odplul v katerokoli smer.

Tako smo nekoč našli stodvajset vodnih bomb, ki so se razpočile nad nami in poleg nas. Vedno je stal eden od posadke v centrali in je s kredo na tablo zaznamoval, kadar se je razpočila kakšna bomba.

Rekel sem že, da je bilo zelo težko napadati cele skupine ladij. Da pa smo jih kljub vsem težavam napadali, se razume samo po sebi.

Navadno smo jih napadali tako, da smo se po izstrelitvi torpeda hitro potopili, se oddaljili, potem pa se spet dvignili in v velikem loku pripluli znova pred skupino ter jo od spredaj napadli.

Pa tudi ponoči smo jih napadali in sicer pod vodo.

Pri tem smo vedno poskušali kako odprtno med rušilec in pometili na ladjo. Če je torpedo pogodilo, je bil pogled ponoči naravnost peklensko čaroben. Torpedo vrže visoke stebre vode proti nebu, ki so videti ponoči, kot bi jih obsevala bengalična luč. Nad gladino se živo rdeči, potem prehaja rdeča barva v rumenkasto, zgoraj pa dobiva modrikast blešč. Pekleno lep pogled!

Tudi ponoči smo se navadno takoj potopili, čim smo izstrelili torpedo.

Čudno zgodbo smo doživeli z neko angleško nastavljenjo ladjo.

Torpedirali smo velik angleški parnik Obnašanje tega parnika pa se mi je zdelo zelo čudno. Da ima pogodeni parnik nekaj za bregom, to smo takoj opazili, ker moštvo ni spustilo rešilnih čolnov. Angleži so imeli na parniku velik top in iz tega topa so začeli streljati proti nam, tudi potem še, ko so imeli torpedo že v boku. Opazoval sem jih skozi periskop. Topničarji na angleški ladji so silno ostro pazili na nas in kadarkoli sem kukalno cev dvignil nekoliko više iz vože, so ustrelili. — Jaz nisem preveč previdno ravnal s kukalno cevjo, saj je bil parnik vendar težko zadeti in je moral biti pripravljen na potop.